

Miquel Martí i Pol

Molt he estimat i molt estimo encara

Molt he estimat i molt estimo encara.
Ho dic content i fins un poc sorprès
de tant d'amor que tot ho clarifica.
Molt he estimat i estimaré molt més
sense cap llei de mirament ni traves
que m'escatimin el fondo plaer
que molta gent dirà incompreensible.
Ho dic content: molt he estimat i molt
he d'estimar. Vull que tothom ho sàpiga.
Des de l'altura clara d'aquest cos
que em fa de tornaveu o de resposta
quan el desig reclama plenituds,
des de la intensitat d'una mirada
o bé des de l'escuma d'un sol bes,
proclamo el meu amor, el legítim.

Miquel Martí i Pol
Estimada Marta (1977-78)

L'amor

Tot en l'amor s'emplena de sentit.
La força renovada d'aquest cor
tan malmenat per la vida, d'on surt
sinó del seu immens cabal d'amor ?

És, doncs, sols per l'amor que ens creixen
coses als dits i se'ns revelen els misteris;
i en l'amor tot és just i necessari.

Creu en el cos, per tant, i en ell assaja
de perdurar, i fes que tot perduri
dignant-ho sempre amb amorosa
sol.licitud: així donaràs vida.

Miquel Martí i Pol
Llibre d'absències (1984)

Un dia qualsevol

Un dia qualsevol foradaré la terra
i em faré un clot profund,
perquè la mort m'arregui dempeus,
reptador, temerari.

Soportaré tossudament la pluja
i arrelaré en el fang de mi mateix.

Quiti de mots, em bastarà l'alè
per afirmar una presència
d'estricta vegetal.

L'ossada que em sustenta
s'endurirà fins a esdevenir roca
i clamaré, amb els ulls esbatanats,
contra els temps venidors
i llur insaciable corruptela.

Alliberat de tota turpitud,
sense seguici d'ombra,
no giraré mai més el cap
per mirar enrere.

Miquel Martí i Pol
La pell del violí (1972-73)

El poble

El poble és un vell tossut,
és una noia que no té promès,
és un petit comerciant en descrèdit,
és un parent amb qui vam renyir fa molt de temps.
El poble és una xafogosa tarda d'estiu,
és un paperet damunt la sorra,
és la pluja fina de novembre.
El poble és quaranta anys d'enfilarse per les bastides,
és el petit defici del diumenge a la tarda,
és la família com a base de la societat futura,
és el conjunt d'habitants, etc., etc.
El poble és el meu esforç i el vostre esforç,
és la meua veu i la vostra veu,
és la meua petita mort i la vostra petita mort.
El poble és el conjunt del nostre esforç
i de la nostra veu
i de la nostra petita mort.
El poble és tu i tu i tu
i tot d'altra gent que no coneixes,
i els teus secrets i els secrets dels altres.
El poble és tothom,
el poble és ningú.
El poble és tot:
el principi i la fi,
l'amor i l'odi,
la veu i el silenci,
la vida i la mort.

Miquel Martí i Pol
El poble (1956-58)

Després

No serà falaguer, l'estiu, i la tardor
-saps prou com l'estimàvem-
serà potser en excés melangiosa.
Quan s'escurcin els dies te'm faràs més
present,
perquè el silenci fa més densos
els records, i més íntim el temps
que ens és donat per viure'ls.
A ulls clucs et veuré: tot serà tu
per la cambra, pels llibres, en la fosca.
Després passaran anys i esdevindràs
translúcida
i a través teu estimaré el futur
potser sense pensar-te ni sentir-te.
Arribaràs a ser una part tan íntima
de mi mateix, que al capdavall la mort
se t'endurà de nou quan se m'endugui

Miquel Martí i Pol
Quadern de vacances (1975)

Un dia seré mort

Un dia seré mort
i encara serà tarda
en la pau dels camins,
en els sembrats verdíssims,
en els ocells i en l'aire
quietament amic,
i en el pas d'aquells homes
que desconec i estimo.
Un dia seré mort
i encara serà tarda
en els ulls de la dona
que s'apropa i em besa,
en la música antiga
de qualsevol tonada,
o, encara, en un objecte,
el més íntim i car,
o potser en els meus versos.
Digueu-me quin prodigi
fa la tarda tan dolça
i tan intensa alhora,
i a quin prat o quin núvol
he d'adscriure el meu goig,
perquè em sé perdurable
en les coses que em volten,
i sé que algú, en el temps,
servarà el meu record.

Miquel Martí i Pol
Paraules al vent (1954)

Parlo del crit unànim

Parlo del crit unànim de la sang i em retreuen
deslluïts prejudicis.

"Antigament...!, objecten,
i jo sóc vell de segles.

Per quins rials polsosos
ordeneu les paraules?

Companys, alliberem les barques
de tanta corda inútil.

Hi ha grans rius que ens esperen.

Miquel Martí i Pol
Paraules al vent (1954)

Altra aurora per a nosaltres

Què som? ¿Centaures àgils en la fosca
percaçant horitzons, en ruta sempre,
o bé arbres hissats damunt l'escorça
d'altres arbres que foren i concreten
la quietud del nostre viure estàtic?
Inútilment ens cercarem. Cal perdre's
en la nit sense albada per conèixer
què som i quina mà ens governa els actes,
i és en va que bastim brillants projectes
i conjuguem mots atrevits, cercant-nos
en cada cosa, en cada mot.
Som éssers
projectats a un futur sense mesura
i ens cal morir perquè l'oblit perfecte
ens faci néixer, altre cop, sabent-nos.

Miquel Martí i Pol
Paraules al vent (1954)

Heu esbrinat que en un instant només

Heu esbrinat que en un instant només
pot estimar-se tant com en tota una vida.
Heu esbrinat que el goig és com una illa
inconeguda, que pot concretar-se
davant la proa de la nau que us mena,
algun matí ignorat,
per una ruta antiga.
I per això us llanceu ardidament
a la follia d'estimar-vos, ara
que el vostre cos és àgil, i feu miques
l'àmfora que servava el vell perfum
per aspirar-ne d'un sol cop
tota la intensitat dominadora.

I qui sap si morir després de la prova

Miquel Martí i Pol
Paraules al vent (1954)

Per més vida

Dius la bellesa i ja tot s'il·lumina.
No pensis mai que és tard i no facis preguntes.
Amara't d'horitzons.
Cansat i tot,
en cada gest et sentiràs renéixer.

Miquel Martí i Pol
Les clares paraules (1979)

Ara mateix

Ara mateix enfilo aquesta agulla
amb el fil d'un propòsit que no dic
i em poso a apedaçar. Cap dels prodigis
que anunciaven taumaturgs insignes
no s'ha complert, i els anys passen de pressa.
De res a poc, i sempre amb vent de cara,
quin llarg camí d'angoixa i de silencis.
I som on som; més val saber-ho i dir-ho
i assentar els peus en terra i proclamar-nos
hereus d'un temps de dubtes i renúncies
en què els sorolls ofeguen les paraules
i amb molts miralls mig estrafem la vida.
De res no ens val l'enyor o la complanta,
ni el toc de displicant malenconia
que ens posem per jersei o per corbata
quan sortim al carrer. Tenim a penes
el que tenim i prou: l'espai d'història
concreta que ens pertoca, i un minúscul
territori per viure-la. Posem-nos
dempeus altra vegada i que se senti
la veu de tots solemnement i clara.
Cridem qui som i que tothom ho escolti.
I en acabat, que cadascú es vesteixi
com bonament li plagui, i via fora!,
que tot està per fer i tot és possible.

Miquel Martí i Pol
Àmbit de tots els àmbits (1980)

Mira'm els ulls

Mira'm els ulls que cap fosca no venç.
Vinc d'un estiu amb massa pluges,
però duc foc a l'arrel de les ungles
i no tinc cap sangtraït pels racons
de la pell del record.

Per l'abril farà anys del desgavell:
set anys, cosits amb una agulla d'or
a la sorra del temps,

platges enllà perquè la mar els renti
i el sol i el vent en facin diademes.

Mira'm els ulls i oblida el cos feixuc,
la cambra closa, els grans silencis;
de tot això só ric, i de més coses,
però no em tempta la fredor del vidre
i sobrevisc, aigües amunt del somni,
tenaç com sempre.

Mira'm els ulls. Hi pots llegir el retorn.

Miquel Martí i Pol

Set poemes d'aniversari (1977)

Set primaveres sense flors i ocells

Set primaveres sense flors ni ocells.
Així també pot escriure's la història.
No desertar el silenci deu ser l'única
manera d'assumir-lo i enriquir-lo.
I ara no hi ha desordre ni sorpreses,
els mots flueixen lentament i clara
i el bosc és dens i acollidor com sempre.
Alçant els punys pots perculdir la lluna.

Miquel Martí i Pol
Set poemes d'aniversari (1977)

Les clares paraules

Com que la mar m'exclou dels seus combats
m'invento un peix espasa que travessa
de banda a banda la badia
i enforquilla un per un tots els banyistes.
(Se'n salvaran només aquelles noies
que en el precís moment de l'escomesa
alcin els ulls i em mirin, amoroses)
Tot seguit calo foc als para-sols
i, a més a més de dispersar les barques,
engego un bufarut que converteix
la platja en un sahara.
En acabat m'assec a reposar
i reprenc la lectura, mentre miro
de cua d'ull la gent que, com si res,
passeja indiferent vora de l'aigua.

Miquel Martí i Pol
Les clares paraules (1979)

I recordar no és viure

Ara recordo els blaníssims capvespres,
els capvespres d'espígol i lluernes,
quan, eixint del cinema, passejàvem
pels afores del poble i ens junyíem
—passa'm el mot, si et plau— per la cintura
i ens besàvem i tot, entre silencis,
empegueïts de tanta gosadia.
Ara ho recordo clarament i freda
—no hi puc fer més— i et veig els ulls tendríssims
i et sento panteixar, poruga i dòcil,
però ja no em recorre l'espina
aquell calfred d'aleshores, ni trobo
la rodonor dels pits a les mans. Ara
ordeno mots: un joc, un exercici;
i sóc plàcidament feliç, tal volta
profundament feliç. Ara les venes
se m'han endurit tant que ja no em sento
batre la sang. Ara només recordo.
I recordar no és viure altra vegada.

Miquel Martí i Pol
La pell del violí (1972-73)

Mercè Rodoreda

"El dia que les flors es van obrir el sol va trigar una mica a pondre's: badava."

Mercè Rodoreda
Viatges i flors (1980)

"Tu ¿què hi tens, a dintre? ¿Jardí o infern? Una mica de tot. Segons d'on bufa el vent"

Mercè Rodoreda
Quanta, quanta guerra (1980)

"Tants pobles, tants camins... Em va tornar a picar l'esquena. Encara que acabessis veient tots els pobles de la terra, que? Com les vides, que tu deies, tots són si fa no fa: carrers drets o torts i cases apilotades, El que val, vaig contestar-li, és de la manera que cadascú les mira."

Mercè Rodoreda
Quanta, quanta guerra (1980)

"El cel es començava a estrellar de debò i, als vespres, se sentia alguna cosa que burxava per les arrels. La primavera ho anava endreçant tot: la rosa al roser i l'ocell a la branca."

Mercè Rodoreda
Jardí vora el mar (1967)

"Darrera del mirall hi ha el somni; tots voldríem atènyer el somni, que és la nostra més profunda realitat, sense trencar el mirall."

Pròleg a *Mirall trencat*.

Mercè Rodoreda
Mirall trencat (1974)

"Vençuda i tot, vull ésser jo mateixa, abella furiosa de sa mel."

Mercè Rodoreda
Agonia de llum (1946-1965)

"Filla meva, hi ha gent que amb un record en té per tota la vida." Ella li preguntà: "Què vol dir un record?" "Prou que ho sabràs; potser això d'ara en serà un per a tu, d'aquí a molts anys."

Mercè Rodoreda
Mirall trencat (1974)

"I amunt, jo amunt, amunt, Colometa, vola, Colometa... Amb la cara com una taca blanca damunt del negre de dol... amunt, Colometa, que darrera teu hi ha tota la pena del món, desfes-te de la pena del món, Colometa. Corre, de pressa."

Mercè Rodoreda
La plaça del diamant (1962)

"Tot mossegant la carn ensucrada i dura del préssec i sense mirar-me, em va dir: les coses importants són les que no ho semblen. Més que portar corona, més que tenir el poder de fer ajupir el món als teus peus, més que poder tocar el cel amb les mans, hi ha això: una fruita madura per queixalar a la claror d'una tarda que s'acaba... mira la posta! Va llençar el pinyol del préssec tan lluny com va poder, es va eixugar els llavis amb el revés de la mà i va deixar-me sol amb la boca plena de gust de préssec."

Mercè Rodoreda
Quanta, quanta guerra (1980)

“Em vaig haver de fer de suro per poder tirar endavant, perquè si en comptes de ser de suro amb el cor de neu, hagués estat, com abans, de carn que quan et pessigues et fa mal, no hauria pogut passar per un pont tan alt i tan estret i tan llarg.”

Mercè Rodoreda
La plaça del diamant (1962)

“Així que el veia, obria el reixat i el besava com si l'ànima li fugís pels llavis. La sang li lliscava neta per les venes, li posava color a les galtes i li omplia els ulls de vida. Dormia sense somnis, morta de tanta felicitat.”

Mercè Rodoreda
Aloma (1938)

“El ventre no compta, el pit no té preu, el cor a desar. Havia de viure fins a la mort. Una vida són molts dies.”

Mercè Rodoreda
El carrer de les camèlies (1966)

“I amb els ulls sense mirar enlloc deia, al costat de les ganes de viure hi tindràs les ganes de morir i serà així fins a l'acabament.”

Mercè Rodoreda
La mort i la primavera (1986)

"A dintre de la consciència cadascú hi està sol amb ell mateix."

Mercè Rodoreda
Mirall trencat (1974)

"¿Què has fet a la vida? Vaig estar a punt de dir-li que l'havia passada buscant coses perdudes i enterrant enamoraments, però no vaig dir res."

Mercè Rodoreda
El carrer de les camèlies (1966)

Joan Vinyoli

No la cançó perfecta

No la cançó perfecta sinó el crit
que invoca Déu és necessari,
car no com l'àliga en té prou
el nostre cor amb moure bé les ales.
Amb ulls encesos cal entrar
dins la nit del misteri,
perquè el secret, així com l'aire
que bat als ulls, penetri fins al cor.

Joan Vinyoli
Les hores retrobades (1951)

El campanar

Sovint, sovint, com per la dreta escala
d'un campanar, fosca i en runes,
pujo cercant la inaccessible llum;
ple de fatiga dono voltes,
palpant els murs en la tenebra espessa,
graó rera graó.

Però de temps en temps,
sento la veu de les campanes,
clara i alegre, ressonar,
tocant a festa allà en l'altura,
i veig per la finestra en el silenci
de l'alba els camps estesos, esperant.
Aurores de la infància, com us trobo
llavors, ah, com encara dintre meu,
una llavor de joia perdurable
pugna per fer-se planta exuberant!
Com crides, infantesa, en les profundes
capes del cor, com, de genolls, et trobo,
Déu meu, llavors, tornat pura lloança!

Joan Vinyoli

Les hores retrobades (1951)

Gall

Gall que cimeges en la torre més alta,
heus-me aquí en la partió de la nit i l'aurora.
En la nit del temps crida sempre el teu cant.
Temps difunt, temps difunt, et veig
com un riu allargant-se en la fosca.
De la terra sóc hoste inexpert,
sempre en exili, dintre meu,
mirant les aigües entre murs
de la ciutat abandonada.
Gall que cimeges en la nit,
gall salvatge endinsat
en la boscúria espessa -qui no es mou
de la ribera trista, contemplant
el pas feixuc de l'aigua morta,
mai no et veurà ni sentirà el teu crit.
Però el bon caçador que es lleva
a l'hora greu entre la nit i l'alba,
sent la crida en el bosc,
ple de secretes aigües vives,
i pren el camí que duu
cap a la veu intacta.
Penell tocat per l'aurora,
al cim de tot de la flama,
pausadament gira el gall.

Joan Vinyoli
El callat (1956)

Sunt lacrimae rerum

A Tamariu, a casa en Pere Patxei,
encomana un cremat, beurem a poc a poc
a l'hora que la mar s'agrisa.

Ploren les coses, plora el temps,
plora la vida no viscuda,
plora també la vida que hem viscut.

Sunt lacrimae rerum.

Ai, aquest "ai" és un bressol
de moltes hores en què sempre anàvem
pel vell sorral i vèiem l'ample mar
guspirejant parlant-nos en metàfores.

*"La dolencia de amor que no se cura
sino con la presencia y la figura."*

Ara sóc una rata espantada que surt de la fosca
i corre a amagar-se en qualsevol forat.

Però quan em recordo dels amics que han mort
irremissiblement, els insubstituïbles,
em torno un gira-sol que puja d'un femer
i fa com un que parla amb entelada veu,
en una tarda càlida d'estiu,
devant el somriure dels morts que se li fan propers.

Ara tot d'una la tenora
ressona a Pals i contemplem les illes
i sempre dic, mirant la Torre de les Hores:
devant aquestes coses cal plorar.

Passa la tarda sobre els camps d'arròs
de l'Empordà xops d'aigua.

És tard, és hora de tornar a Begur
en l'autocar que ens deixarà a la plaça.

Anem al bar i prenguem l'aperitiu amb cloïsses
ben amanides amb llimona i pebre.

Cau la nit, la nit fantasmagòrica
del rei Begur que senyoreja el castell,

la nit dels fars i de les barques a l'encesa,
del cel altíssim estelat.
Tot giravolta com en un parc d'atraccions,
però tu i jo vivim al botó de la roda,
on és imperceptible el moviment.
Són les cinc del matí. Tot dorm excepte els gavians
i les orenetes que xisclen, llançades.
Que l'estiu matusser no faci gaire mal.
Ajudem-nos els uns als altres
amb paciència, bon vi, moderació,
per no caure en el daltabaix.
Els arbres es clivellen,
els fruiters regalimen goma.

Joan Vinyoli
Tot és ara i res (1982)

Abans que neixi l'alba

És bo de tenir llàgrimes a punt, tancades
per si tot d'una mor
algú que estimes o llegeixes
un vers o penses en el joc
perdut
o bé, de nit, abans
que neixi l'alba, algun lladruc
esquinça el dur silenci.
I vénen els records
de tantes culpes que no has
mai expiat
i veus el derrotat
exèrcit dels homes
arrossegant els peus feixugament
per les planúries fangoses
sota la pluja, mentre xiulen
els trens.
Que tot és dur, cruel, sense pietat
i sempre el mal i la vergonya duren.

Joan Vinyoli
Encara les paraules (1983)

All time is unredeemable

La nit passada anava per les vinyes seques, palpant els ceps un per un com si fer-ho tingués significat:

rera els canyissos,
una dona vetllant cremacions em va cridar i em conduí fins a l'estable.

No recordo la casa, no vull fer memòria del menjador ni de l'escala ni de cada replà.

Només recordo el vent abrupte, cargolant-se per l'apagada xemeneia, rebatent les portes.

I la passió que m'empenyia cap algú que ja no era dins el camp sinó dels records.

Els arbres gemegaven i tot era un crit fosc que venia de lluny i res no era comprensible ni res no era ja per abastar el que tant les mans volien: no sentir-se buides del tot.

Els grans focs apagats ja no es revifen. El vent glaçat impera i mata.

Joan Vinyoli
Ara que és tard (1975)

El guany

Mai no et rendeixis.
Gira't del costat
on abans veies el penell
que et feia creure en l'últim crit
del gall dels boscos.
Entra
mar negra endins i baixa al fons.
Quan pugis, coraller, i t'hagis tret
el feixuc escafandre,
t'hauràs guanyat una mar llisa
i el vol del gavià.

Joan Vinyoli
Vent d'aram (1976)

Aplec

He vist anar i he vist tornar, de lluny,
aplec de gent -estendards i cridòria-
pels flancs de la muntanya.
Berenaven, bevien, ballaven excitats.
Més tard els homes han cobert les noies
esbojarrades, d'anques d'euga,
mentres el cel es feia roig.
Tu, noi sorrut, no estiguis furgant sempre
la closca del cervell, no miris
rajoles amb ocells ni vidres decorats,
no masteguis el pa de la paraula.
Uneix-te a tots. Inventa't l'alegria.

Joan Vinyoli
Vent d'aram (1976)

Dins el camp

Amb ulls de fred i plens de vent contemplo la gebrada a
l'hort
i la metàl·lica teranyina
clavada als muntants de fusta
del galliner que guarda
l'escapadis aviram.
I sento la fetor
grisa, coent, de gallinassa
tova, calenta, que asfixia.
Mes tard, hora de sol, ràpid, el gall empaita les gallines
estarrufades, que fugen.
Jo gusto la quallada
negror dels fems rics de solatge, festa
de la gran boca de la terra
que els menjarà fumejants.
Les eines del treball dormissen a l'entrada
de la masia en ombra, cada dia més
arraconades pel triomf vermell
de les grans màquines ferrisses
que sobre els camps naveguen.
Magall, aixada, càvec,
diuen pel mànec la indefensió
de no poder servir sense la mà d'un home,
però proclamen tostemps,
dessota l'òxid del tall,
l'antiga força de la mà de l'home.

Joan Vinyoli
Vent d'aram (1976)

En bona companyia

Molts jardins amb peònies,
lilàs i pèsols
d'olor, són lloc de bon estar,
quan ja la llum abaixa
la veu i, sense fer remor,
pels engorjats del vespre
s'allunya la tartana
del desesper.
El dia torça el coll
com una espiga plena.
La nit es tota per nosaltres.
Encén el vi.

Joan Vinyoli
Vent d'aram (1976)

La mesura d'un home

Ben sospesat, els dies
de joventut valen molt
per no donar-los un alt preu.
Si fóren rics de foc i d'acció i disponibles
a tot
-una nit estelada
no la desdenyis, no val menys que els erms
transitats per la mort.
Si fóres
fracàs, anhel i solitud i reserva
de la guspira que encen boscos
i no sols
projecte avar de guanys
d'hipòcrita domini,
sobretot si fores
pur en el pur, diré que vas donar
la mesura d'un home.

Joan Vinyoli
Vent d'aram (1976)

El bany

A l'aigua ens abracem: té el pubis
escarolat, la gropa sumptuosa,
que en jo tocar-la es fa més plena encara.
M'hi encavalco.

Fuig.

Entrecuixem. L'agafo
pels flancs, amb besos l'asfixio.

Fuig

un altre cop, però ja llangorosa,
flonja i ardent.

Així que surt del bany,
regalimosa, les agulles d'aigua
que li queden pel cos evaporant-se
son crits d'amor.

Aleshores parlem
amb ajut de metàfores. Com dir si no
l'excés d'aire calent que abrusa el pit,
el segament de cames i genolls,
el cor que se'm desboca quan la miro
dreta o jaient.

T'adoro

fins l'esquelet.

Joan Vinyoli

El griu (1978)

Els horts

I la pagesa va i les cull,
provant-les amb la mà,
primer, fluixet, no fos que es malmetessin,
les albergínies que més tard, en el casull,
enfarinades, fregirà a foc lent.

Oh fosca
dels horts a l'hora en què s'acosta
la nit humida, xafogosa,
d'estiu i passen les parelles
ardents, que no tothora saben
com podran fer-s'ho per caçar plaer
dins el vinyar.

Però no tot es cou
dessota el ventre, ni tot és impuls
ineluctable vers l'apegalosa
dolçor frenetica.

Parlem, ara, asseguts
en la gran plaça del rellotge. Cauen
campanades vermelles.

Aigua en el canal,
flueix el temps.

Joan Vinyoli
A hores petites (1981)

Mot rera mot

Quan feia, ric d'infància, a clar de nit,
mentre la gent dormia ja, el pessebre,
amb palpadores mans de cec, absort,
posava tous de molsa humida als junts
dels suros nets i veia clar paisatge.

Ara que intento, vell i pobre, fer,
desconhortat, nit closa ja, el poema,
bròfec, nuós, amb mans tremolejants,
poso llacunes de silenci trist,
mot rera mot, i miro la tenebra.

Joan Vinyoli

A hores petites (1981)

Feina de vell

En fer-se fosc, foraviler, passejo,
cercant allò que mai no trobaré.
Travo paraules amb dolor i records
de goigs viscuts. Famèlics gats acuden
a devorar-me. Somnis, heu fugit.
Palpo la roca i l'arbre i m'hi recolzo.
És hora ja de tornar a casa. Vell,
duc a la mà la pedra del poema.

Joan Vinyoli
A hores petites (1981)

Carmen Laforet

“La felicidad es resultado de una serie de concesiones entre los que se quieren”

Carmen Laforet
La insolación (1963)

“Fui distraída todo el camino, pensando en que siempre se mueve uno en el mismo círculo de personas por más vueltas que parezca dar”

Carmen Laforet
Nada (1945)

“El amor es algo más allá de una pequeña pasión o de una grande, es más... Es lo que traspasa esa pasión, lo que queda en el alma de bueno, si algo queda, cuando el deseo, el dolor, el ansia han pasado”

Carmen Laforet
La mujer nueva (1955)

"Me estaba dando cuenta yo, por primera vez, de que todo sigue, se hace gris, se arruina viviendo. De que no hay final en nuestra historia hasta que llega la muerte y el cuerpo se deshace"

Carmen Laforet
Nada (1945)

"Yo no busco en las personas ni la bondad ni la buena educación siquiera..., aunque creo que esto último es imprescindible para vivir con ellas. Me gustan las gentes que ven la vida con ojos distintos que los demás, que consideran las cosas de otro modo que la mayoría...Quizá me ocurra esto porque he vivido siempre con seres demasiado normales y satisfechos de ellos mismos"

Carment Laforet
Nada (1945)

"Yo tuve que sonreírme. En pocos días la vida me aparecía distinta a como la había concebido hasta entonces. Complicada y sencillísima a la vez. Pensaba que los secretos más dolorosos y más celosamente guardados son quizá los que todos los de nuestro alrededor conocen. Tragedias estúpidas. Lágrimas inútiles. Así empezaba a aparecerme la vida entonces"

Carmen Laforet
Nada (1945)

“Llegaba a mi casa, de la que ninguna invitación a un veraneo maravilloso me iba a salvar, de vuelta de mi primer baile en el que no había bailado”

Carmen Laforet
Nada (1945)

“Tal vez el sentido de la vida para una mujer consiste únicamente en ser descubierta así, mirada de manera que ella misma se sienta irradiante de luz”

Carmen Laforet
Nada (1945)

“El aire cálido y el mar lleno de luz plateada la llamaban. Se desnudó rápidamente en aquella profunda soledad de la arena con luna, y se metió en el agua... La vida le parecía irrealmente hermosa”

Carmen Laforet
La isla y los demonios (1952)

“No nos gusta la guerra y al que le guste la guerra lo matamos”

Carmen Laforet
La insolación (1963)

“Pensé que cualquier alegría de mi vida tenía que compensarla algo desagradable. Que quizás esto era una ley fatal”

Carmen Laforet
Nada (1945)

“Me marchaba ahora sin haber conocido nada de lo que confusamente esperaba: la vida en su plenitud, la alegría, el interés profundo, el amor. De la casa de la calle de Aribau no me llevaba nada. Al menos, así creía yo entonces”

Carmen Laforet
Nada (1945)

“Usted también se ha permitido darme consejos a mí, así que escuche... No le pido ninguna limosna, se la doy yo con mis palabras. Lo que le quiero aconsejar es que si no tiene usted corazón para compadecerse de quien merece compasión, no lo tenga tampoco para quienes no merecen compasión alguna”

Carmen Laforet
Al volver la esquina (2004)

“¡Cuántos días sin importancia! Los días sin importancia que habían transcurrido desde mi llegada me pesaban encima, cuando arrastraba los pies al volver de la Universidad. Me pesaban como una cuadrada piedra gris en el cerebro”

Carmen Laforet
Nada (1945)

“El amor recoge en sí todas las armonías, todas las bellezas, todas las aspiraciones, los sollozos, los gritos de júbilo...El amor dispone la inmensidad del Universo, la ordenación de leyes que son matemáticamente las mismas para las estrellas que para los átomos, esas leyes que, en penosos balbuceos, a veces, descubre el hombre”

Carmen Laforet
La mujer nueva (1955)

Joan Margarit

Edat roja

Tant de temps per aprendre que fas tard
al gran amor. Que mai no hauràs viscut
cap edat dor. Les roses de Ronsard
mai no seran perfum en els teus ulls,
i la tardor no les despullarà
de lents pètals als braços de ningú.
Has colgat amb loblit tots els miralls
com feien a les cases dels difunts.
No tornaran les dones amb les quals,
per un instant efímer de tendresa,
canviaves els anys de solitud.
Perquè la vida a la tardor és ardent,
en les hores dangoixa no podràs
estimar ni la dona que has perdut.

Joan Margarit
Tots els poemes (1975-2017)

La llibertat

La llibertat és la raó de viure,
dèiem, somniadors, d'estudiants.
És la raó dels vells, matisem ara,
la seva única esperança escèptica.
La llibertat és un estrany viatge.
Va començar en les places
de toros amb cadires a la sorra
en les primeres eleccions.
És el perill, de matinada, al metro,
són els diaris al final del dia.
La llibertat és fer l'amor als parcs.
La llibertat és quan comença l'alba
en un dia de vaga general.
És morir lliure. Són les guerres mèdiques.
Les paraules República i Civil.
Un rei sortint en tren cap a l'exili.
La llibertat és una llibreria.
Anar indocumentat.
Les cançons prohibides.
Una forma d'amor, la llibertat.

Joan Margarit
Tots els poemes (1975-2017)

Noces d'or

Dona que enamores
amb una passió de cabells blancs el temps
i que mantens la teva pulcritud
freda de blau d'hivern.

L'amor és ara aquesta intel·ligència
d'una mirada eròtica i amable
que ja no necessita mentir més.

Del pati a nord que acaba sent la vida,
n'has fet aquest jardí.
Íntima Venus meva,
silenciosa sensualitat
de la força que té el nostre record.
Només el sexe escalfa.
Hi ha llàgrimes que són les més ben protegides.
Llops i voltors les guarden.

Joan Margarit
Des d'on tornar a estimar (2015)

Coses en comú

Haver-nos conegut una tardor
a un tren que anava buit. La radial
però cruel promesa del desig.
Les cicatrius de la malenconia
i un vell afecte pels motius del llop.
La lluna que segueix el tren nocturn
Barcelona-París.
Un ganivet de llum per tots els crims
que cal fer per amor. Haver tingut
una sort innocent i maleïda.
La veu del mar, on sempre et dirà on sóc,
perquè és el nostre únic confident.
Els poemes, que són cartes anònimes
escrites des de llocs que no imagines
a la mateixa noia de tardor
que vaig conèixer a un tren que anava buit.

Joan Margarit

Tots els poemes (1975-2017)

L'educació sentimental

Solia dir-me amb el seu vell menyspreu:
no serveix per a res la poesia.
Volia ensinistrar-me en un infern
on distreure's és perdre la partida
i on només els diners fan passar el fred
de l'edat. Però en canvi no sabia
que és per això mateix que la necessitem,
i que cal rastrejar la poesia
pels hospitals i pels jutjats: més tard
ja acabarà parlant de l'estimada.
Hi ha poesia fins i tot en gent
com el meu pare, que odià la vida.
I tenia raó en allò que deia:
no serveix per a res, la que ell llegia.

Joan Margarit
Tots els poemes (1975-2017)

Dona de primavera

Darrere les paraules només et tinc a tu.
Trist el qui mai no ha perdut per amor una casa.
Trist el qui mor envoltat de respecte i prestigi.
Jo em crec el que passa en la nit
estrellada d'un vers.

Joan Margarit
Casa de misericòrdia (2007)

Identitat

Què fer de les paraules al final?
Si vull trobar què sóc no puc buscar
més que en dos llocs: la infància i ara que sóc vell.
És on la meua nit és neta i freda
com els principis lògics. La resta de la vida
és la confusió de tot el que no he entès,
els tediosos dubtes sexuals,
els inútils llampecs d'intel·ligència.
Convisc amb la tristesa i la felicitat,
veïnes implacables. Ja s'acosta
la meua veritat, duríssima i senzilla.
Com els trens que a la infància,
jugant en les andanes, em passaven a frec.

Joan Margarit
Des d'on tornar a estimar (2015)

L'època generosa

Nostres com les cançons que fan plorar
són aquells dies.

Van ser la veritat de quan es feia fosc
amb somriures, banyant les criatures.

El cansament alegre del sopar.

Les cares que mai més
no han tornat com llavors a confiar-se.

La vida s'alimenta dels dies generosos.

De donar i protegir.

Quan s'ha pogut donar, la mort canvia

Joan Margarit

Des d'on tornar a estimar (2015)

Pare i filla

Davant dels finestrals oberts al pati
ell s'adormia a la butaca,
vora el sofà on ella reposava.
El rostre de la noia, endurit per la morfina,
s'havia anat deixant el seu somriure
en les fotografies.
En fer-se fosc, la duia al pis de dalt,
tancava els porticons i la posava al llit.

Davant del sofà buit ell s'adonava
que no li quedarien prou records.
Que mai no quedarien prou records
per simular la vida.

Joan Margarit
Joana (2008)

Un vell passeja

Duc tots els anys que fa que vivim junts
com un abric pesant en una nit d'hivern:
abriga tantes hores de dolor.

Mentre la fosca es glaça esperant l'alba,
hi ha uns fars que passen lluny. Cap assassí
em pot fer por si duc l'abric gruixut
dessota el qual amago aquest amor
de canons retallats.

Sento el poema dins l'estómac:

una gana que em salva de la mort.

Hi ha tanta fosca dins de cada màniga
que ara les mans, artrítiques i fredes,
són un oblit o bé una despedida.

Joan Margarit

Misteriosament feliç (2008)

L'espera

Tantes coses et troben a faltar.
Cada dia està ple d'instants que esperen
les mans petites que, tantes vegades,
van agafar les meves.
Ens hem d'acostumar a la teva absència.
Ja ha passat un estiu sense els teus ulls
i el mar també s'hi haurà d'acostumar.
El teu carrer, durant molt temps encara,
esperarà davant la porta,
pacient, els teus passos.
No se'n cansarà mai perquè, esperar,
ningú no ho fan tan bé com un carrer.
I jo sóc ple d'aquesta voluntat
de ser tocat per tu, mirat per tu.
I que em diguis què fer amb la meva vida,
mentre els dies de pluja o de cels blaus
ja estan organitzant la soledat.

Joan Margarit
Tots els poemes (1975-2017)

Despedir-se

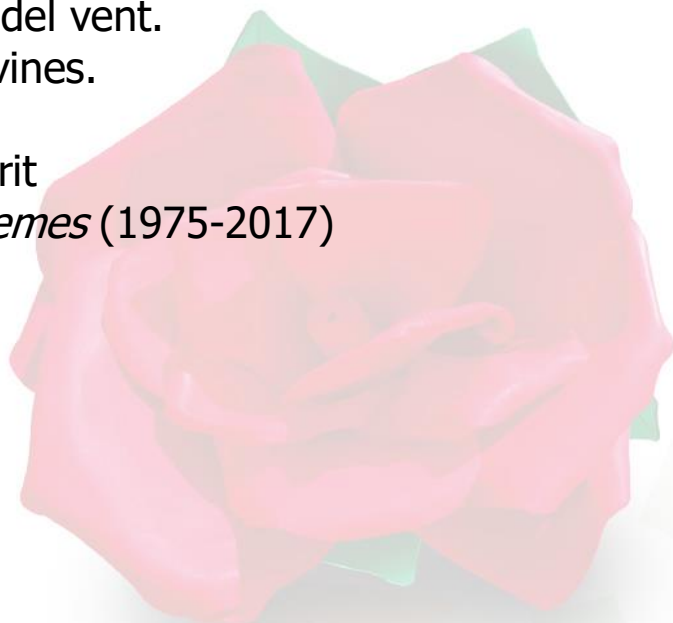
He tret catifes i cortines,
les taules on fa temps que no menjo ni escric.
He tret els quadres i he pintat els murs
per esborrar les marques de tants anys.
He guardat alguns llibres. Sé quins són.
He destruït cartes d'amor.
Silenciosos, els amors
ara són icebergs errants del pensament.
Sense racons per a la por, la casa
m'ha despullat els ulls. Ni l'esperança
pertorbarà l'última mort.
No hi ha cap altra casa pels qui estimo.

Joan Margarit
Tots els poemes (1975-2017)

Com les gavines

Creuant els temporals
s'aprèn a planejar
sobrevolant la vida.
A avançar fent servir
la violència del vent.
Com les gavines.

Joan Margarit
Tots els poemes (1975-2017)

La fosca de l'àngel

Una nit sense lluna en una platja,
entre les barques i tan joves,
va ser el fulgor serè del teu desig
el que va decidir la nostra vida.
Ell era allí, en la fosca, en la sorra,
ressonava en el so proper del mar.
La meva por i el teu desig venien
de sentir vora nostre la presència
del demà, aquest àngel que ens acull
sempre en la més profunda obscuritat.
Ara també és aquí, aquesta nit,
mentre tu estàs dormint al meu costat.
És la mateixa fosca: la de l'àngel.

Joan Margarit
Tots els poemes (1975-2017)

Estimar és un lloc

Assegut en un tren miro el paisatge
i de sobte, fugaç, passa una vinya
que és el llampec d'alguna veritat.
Seria un error baixar del tren
perquè llavors la vinya desapareixeria.
Estimar és un lloc, i sempre hi ha una cosa
que m'ho desvela: un terrat llunyà,
aquella estrada buida d'un director d'orquestra,
només amb una rosa, i els músics tocant sols.
La teva cambra quan s'alçava el dia.
Per descomptat, el cant d'aquells ocells
al cementiri, un matí de juny.
Estimar és un lloc.
Perdura al fons de tot: d'allí venim.
I és el lloc on va quedant la vida.

Joan Margarit

Tots els poemes (1975-2017)

Felícia Fuster

Tanca'm

Tanca'm,
tanca'm enfora.
Se'm fon la pell dels dits
de tant jugar
a pentinar cascades. Busca
les claus pertot arreu
fins al pantà del ànima. No et perdis
entre els paranys de les ullades.
No vull entrar. Tanca'm
amb l'aire dels carrers mal estirats
amb les rodes més folles que no paren
amb el neguit dels avions
sense control, ni cor,
ni llums per l'aterratge.
Tanca'm enfora, si. Em pesa
massa el raïm d'ànimes que duc
i aquests quaranta cors
que no puc empassar-me.
Quants segles he tardat per obrir els ulls...
Quants terratrèmols d'esperances...
Tot em pesa cap dins,
com tu,
com la claror de l'aigua. Sí, tanca'm;
ja sé que hauran de caure'm al damunt
els mons i les taulades
però tant és: porto la rosa
dels vents desesperats a les sandàlies.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Cançó per a ningú

No ploris al matí
per un sol de disfressa,
no ploris en la nit
si la lluna et clivella,
que en el cor sempre hi ha
grana per a una altra herba.

No ploris al matí
quan plogui la tristesa,
obre't de dalt a baix
igual que una finestra
i deixa passar el vent,
el vent tot ho asseca.

No ploris al matí
ni amb el mar ni amb les vespres
que et canten mur endins
els teus murs sense reixes.
Si plores un sol cop,
després ploraràs sempre.

No ploris al matí,
la vida és una festa
per on et cal anar
amb vestit de diumenge,
el cor arrecherat
dins d'una fortalesa.

I si un dia hi vas nu
o amb regust de setembre,
en tornaràs plorant
de matí, tarda i vespre.
No ploris al matí
ni a la nit, ni ja cendra.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Quin nom

Ara

no em pregunteu quin nom em dic.
Doneu-me'n un que no em desassossegui.
Em vesteixo de noms segons el temps
que fa,
segons el planisferi. Avui no sé
quin és
el nom que m'han posat;
potser em dic Altair; Volva de Temps.

Res més. Sense boll,
sense entranyes. Potser avui em dic Nus,
Terratrèmol o Cinta de Garbí,
Obús, amb massa càrrega. Ja no
podré portar el cor a la mà
per por de la metralla
dels noms, dels vents
que em llancen.
No em pregunteu avui quin nom em dic:
avui m'han batejat amb cordes,
amb una espasa, amb foc.
Amb meteors.
Amb lava.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Una hora com aquesta

Qui sap si també haureu viscut
una hora
com aquesta. De sobte, em pesa el cor.
Desordenat, a dintre meu no trobo
ja res d'altre.
El cel llunyà es fa dens i densa
la distància, el cop
del salt entre un bon dia i un adéu.
Em sento fil tibant on tothom penja
plorant o bé rient
la roba que no porta. Mal lligada
m'estic. Em desdic de tothom,
de mi, de tots els vents
que m'empenyen les guerres, la incertesa.
No sé oblidar el combat, ni els avions
que una agulla de cap pot desinflar,
fer caure; els murs fets de paper,
les espitlleres
del viure parcel·lat. M'escapo.
Esborro amb l'aigua dels meus ulls
el tall dels passos.
Després, cantant amb els àngels
del més enllà trobat, em sento fonda
d'espai no desistit. I escuma.
I sencera m'aboco. He conegut
l'absoluta mesura de la mort.
O gairebé. Qui sap.
Potser si també heu viscut
una hora com aquesta.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Sempre

Cada vegada
que mossego la vida
el cel s'aixeca.
Llunyà es fa verd. M'estimba
per cors i per tarteres.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Vidre

Si un dia em trenco
entre els teus dits de sofre,
deixa que em fongui
tot invocant la lluna
perquè el sol m'afegeixi.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Cantem

Cantem,
com els paletes xiulen
mentre de la galleda estant
se'ls mira l'aigua.
Modulem-nos els sons
per creure que travessen,
com la claror,
les portes que mai no tanquen.
Mirem com es podreixen sols,
sota els peus nostres, els camins
fets de palla.
I continuem dansant
amb el peu boig
i el pes del món -drogat no pesa gaire-
fins que ens enfonsin i ja no ens aixequem.
Mai més
no es podrà caure, ens sentirem contents.
Com festí,
a taula, ens serviran mordasses.
En despertar del convit foll,
ja sense veu,
ens naixeran ben mudes les paraules.
Ningú mai més no coneixerà el so
de la mirada.
No serem més que cossos destrossats,
no ens quedarà permís ni per les llàgrimes.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Avui

Avui no canto poc o res
I no sé què cal fer
perquè sigui diumenge

Avui tinc el cop d'ull d'un dilluns
massa llarg que em porta a estirar
avallcap a mi el cel perquè els castells
s'aguantin
No puc apuntalar-los
sobre el cor que banderola penja

Avui no sé llegar ni fórmules ni epitafis
només llavis tancats
Potser alguna mà balba
Quasi potser també la sorra
la infidelitat dura del núvol que em traspassa

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Volia

Volia

escriure't cartes de camins
per un correu de fugues,
parlar-te amb la remor de l'oliver
sobre el front de la tarda,
mai més amb el vertigen
dels mots abandonats com ponts que cauen,
però no puc;
se m'han trencat
com una branca que s'asseca, els dits.

Si véns,
potser m'arribaràs d'aquí mil anys;
tot descomptant els trens, tremolo encara.
El fred dels calendaris em fa por.
Porto ja la nuesa dels qui moren,
i cor endins
va rovellant-se l'espera.

Abocada al damunt del jardí buit
d'una pàgina inútil, amb les restes
de mi, que quasi ja no sóc,
no puc. Volia dir-te un mot que no diré
un mot que ressonés per les mil cordes
de tots els ulls que et tanquen.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

A dintre meu

Avui em miro el mar a dintre meu
aquest gran fons de tràngols
i el blau em sembla vell
descolorit una roba arrugada
Avui en aquest mar no hi posaria el peu
ni un dit de seny
Ni una paraula
Qui pot nedar dins d'aquesta aigua
Potser només hi posaria el foc
I aquest si és no és
d'una resquícia d'ànima

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Llegidora

Llegidora
d'absències i naufragis,
secreta com els límits que s'ignoren,
poma de sol tendríssima dins l'ombra,
gotim de blau damunt dels núvols,
això voldria ser.

Però
no sé què sóc, ni si em deformato
dintre el mirall que em gronxa
ni si m'esquinçaré per una rosa
morta o beuré l'aigua trista
del teu mirar trencat.

Porto
per passar les fronteres
les arrugues del temps i no tinc plomes
a la veu ni cap tinta que esborri
ni guants de malefici de bruïxoles
perverses per a desviar
vides.

Em sé llunyana dels foratges
que busquen els secrets i els crits
de les hores lluents.

Jo vinc només per oferir-te
amb el silenci tens
el jardí
càlid dels meus braços.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Qui

Qui m'ha ferrat,
qui m'ha fixat damunt dels ossos,
a cops,
aquesta pell,
aquesta pell de dona,
que tot hi despullant-me m'ha vestit.
Qui m'ha cridat
i qui m'ha dibuixat la boca
amb foc,
deixant-hi, com
rebrot, la veu que es va cremant.
Òptic expert,
em miro la mirada de la gent
dintre del ull eixut
i no hi vull llegir res. Cega als presagis
he avançat
reculant. I m'estimbo. Únicament,
són les pedres els dits
que em van collint aquest
abric estrany, pelló
que em deixa nua i que m'estreny
la breu
coincidència
de la vida i el cos.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

No em despulleu

Abans
que el gran compàs no em paralitzi
amb la geometria de la mort
no em despulleu.
No em despulleu del temps
ni d'aquells mots
que, fins gebrats, jo feia càlids.
Sé que el meu cant
avui
no arribarà
ni a les òrbites baixes
i el món em pesarà. Tant és.
Deixeu-me.
Deixeu-me el formigueig
d'aquest cap ple de festa
i les ales dels ponts. Deixeu-me blanca,
calç apagada, encesa, poca cosa,
no res,
amb els peus nus.
Sé caminar descalça. I més.
I encara sé:
només el que s'esborra
té importància.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Mai

No tinc rellotge ni destí.
Tinc fred; en el meu test gelat
no hi creix cap mot per abrigar-me,
només el gran desert dels telegrams muts
del àugurs o dels naufrags.
El passaport que riu ja no m'inventa
el cordam
dels viatges ni el llapis de color,
inútil,
damunt les meves mitges
blanques. Hauré d'anar-me'n, sí,
a peu.
avar com l'heura, el tren no passa.
Tant és.
Si algú em veiés creuar els records
li diria: detura'm
i digue'm què no sóc, què ja no porto.
No tinc rellotge ni destí,
ni mocador de llet, ni cel de pomes.
Els peus, feixucs, em cauen.
El cap
em pesa com un món. I se'm desfulla.
La pell se'n va,
ja no ens trobarem més.
Tinc fred. Tinc por. Tinc aquell fred
immens, que sols el cor
mesura. El que no donen més que els vius.
El fred que no s'enterra.
Mai.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)

Fosca

Obscura,
fosca em van fer,
embolcallada amb els secrets
de la terra de sota.
Ni la dent
ni l'aixada, ni els trànsits
de l'arrel,
no, res, no m'ha fet créixer cap enfora.
Fosa en el pensament, encara tinc
la immensitat, entre l'espasa i l'ombra.
Ocell rasant, amb cabellera d'ales,
la llum, vesteixo
gelat sobre la pell, un foc de lluna.
Pel cel mullat de núvols,
quasi per joc,
el sol endiumenjat
no em pot fer anar endarrere,
ni tibant-me —potser de massa lluny
i poc— un pany de vida que enlluerni.
Per fora, fosca,
obscura sembla que em van fer:
molí aturat
amb aspes desbocades
desesperadament;
torrent golut, rodolant, cec,
que es deixa caure
en el bressol immòbil de la nit
per afegir el silenci
i fer cant nou.
Obscura he corregut, potser amagant-me
darrere el fil del somni
interromput, dormint
en els cabassos buits, en les esperes

de les àvies
que guien
amb mans de vent els trèvols, els tresors
extenuats
de primaveres caducades.
Un dia
m'he despertat com d'una mort petita,
intranscendent. He vist, de sobte,
el món. Distret. Obscura
m'he sentit: una glopada, una embosta
d'espai perdut. Un sanglot
m'ha penjat, allunyada,
sobre una branca dura
de ferro mal forjat,
aquí on m'estic, nua de temps,
amb la por d'esperar, per esperar-vos,
ferotgement callada,
obscura.
Fosca, meticulosament. I viva.

Felícia Fuster
Obra poètica (2010)